

Verslag avond 'Denk mee over een duurzame invulling van Woldwijk'

Dinsdag 3 maart, 20:00 – 22:00

Raadzaal gemeentehuis Ten Boer

De gemeenteraad van Ten Boer heeft er in november 2014 mee ingestemd om het gebied Woldwijk in Ten Boer beschikbaar te stellen voor duurzame initiatieven.

Deze avond is bedoeld om mee te denken over de randvoorwaarden voor deze duurzame initiatieven en om ideeën te bespreken. Mogelijke initiatieven zijn energieopwekking, experimenteren met aardbevingsbestendig bouwen, agrarische innovatie, ruimte voor lokale initiatieven etc.

In 2007 heeft de gemeente Ten Boer dit gebied van ongeveer 40 ha aangekocht. Als gevolg van de economische situatie zal Woldwijk op korte termijn niet ontwikkeld worden als woningbouwlocatie. Op dit moment wordt de grond verpacht.

Eén van de randvoorwaarden voor de duurzame invulling van het gebied is dat de gemeentelijke kosten uit de te realiseren opbrengsten moeten worden betaald. Daarnaast moeten initiatieven maatschappelijke meerwaarde hebben en duurzaam zijn (in de breedste zin van het woord).

Tijdens de avond is een korte presentatie gehouden over Woldwijk, de achtergrond en het idee voor een duurzame ontwikkeling. In reactie op het voorgestelde proces waren de aanwezigen unaniem; geen competitie maar liever de krachten bundelen. Afgesproken is om op korte termijn een 2^e sessie te plannen om door te spreken hoe een 'brede coalitie' gevormd kan worden.

Hieronder een globale weergave van de antwoorden op de gestelde vragen.

1 Wat versta je onder duurzaam?

- Niet vol plempen met windmolens, kan het in een park vorm? Educatief, duurzame woningen, energieneutraal. Wat lang goed is voor Ten Boer waaronder energie.
- Moet mensen trekken, probeer aantrekkelijk te zijn in een aardbevingsgebied
- Iets wat kan blijven voortbestaan, verplaatsbare containers. Geen schade aan richten voor Ten Boer nu en ook niet in de toekomst
- Zo duurzaam mogelijk energie opwekken. Kun je iets doen waar het hele dorp iets aan heeft en dat ook voor langere periode.
- Een succesvol project weet goed aan te haken bij bestaande geldstromen.
- Duurzaam is de nieuwe waarde. Duurzaam is fatsoen, is de zorg voor later en de zorg om (lokale) voedselzekerheid. Duurzaam is gebruik van de aarde te maken zonder deze uit te putten. Termen als 'hernieuwbaar' en 'herbruikbaar' zijn van toepassing.
- Duurzaamheid definiëren als rechtvaardigheid
- Duurzaamheid als ontdekkingsvraagstuk in plaats van toetsen aan turflijstjes

2 Wanneer heeft een initiatief meerwaarde voor Ten Boer

- Meervoudige waarde, geld en energie, andere mensen naar Ten Boer trekt. Voorbeeld: zelf voedsel produceren / verbouwen, zorgt voor onderlinge ontmoetingen een biologische winkel e.d.
- Geld rond laten lopen binnen Ten Boer.

- Wat speelt er binnen het dorp / waar heeft men behoefte aan voorbeeld: een dorps huis waar heeft middenstand (of winkeliers) behoefte aan?
- Als het voldoende rendement oplevert
- Educatief, dat er ook mensen uit buurgemeenten hier naar toe komen, wandelverbinding uit het dorp naar sluisje c.q. park Woldwijk. Golfbaan?
- Verfraai het geheel niet te strak recht toe c.q. saai promoot de Stadsweg meer
- Toeristen trekken
- Doe iets met het water: Damsterdiep / sluisje e.d.)
- Delen staat centraal. Deel de kennis, de verantwoordelijkheid en inzet. Doe het samen. In de vorm van coöperaties. Maak iets waar heel Ten Boer van kan profiteren.

3 Wat wel:

- Wooneenheid voor alle leeftijden er op gericht voor elkaar te zorgen
- Experiment aardbevingsbestendigheid
- Energietoepassingen
- Wel: speels bouwen, houd wel de vrijheid / mogelijkheid om in de toekomst zelf nog over de grond te kunnen beschikken.
- Het gebied is primair bedoeld voor lokaal produceren van voedsel voor lokale consumptie. 5640 bedrijven in een straal van 42km om Groningen produceren voedsel waarvan slechts 2,5% in de regio blijft. Dat is niet duurzaam. Richt het gebied in zodat lokaal voedsel produceren kan. Dit door:
  - Ontwikkelen boerderij vd toekomst. Akkerlandbouwpraktijkcentrum (scrabble alert). Koppel onderwijs aan deze buitenlocatie. Maak hiervan een grote proef/voorbeeldtuin. Een minifloriade.
  - Ruimte voor 'stads'landbouw.
  - 40 Ossen kweken (incl. Groninger Landschap)

4 Wat niet:

- windmolens
- Met slechts 20ha zonnepanelen (de helft van het gebied) kunnen alle huishoudens in de gemeente Ten Boer voorzien worden van duurzame energie. Dit willen we niet (reden niet opgegeven). We willen geen biovergister (slechte ervaring mee bij boer Prins) en geen massale biomassa teelt. Het zit vooral in de grootschaligheid. Kleinschalig is prima.

Ideeën/opmerkingen

- 40 ha. dekt de zuivelbehoefte van een gemeenschap als Ten Boer. Goede landbouwgrond is zeldzaam dus onttrekken heeft gevolgen voor de rest van de wereld
- Cradle tot cradle bouwen
- Collectieve energievoorziening
- Ontwikkelen op organische manier, organische bebouwing en duurzaamheid, combineren van allerlei functies
- Combinatie professionele zorg en vrijwilligers
- Mensen blijvend betrekken en niet alles vastleggen maar steeds mogelijkheden openhouden.
- Combi landbouw met andere functies

- Bewoners kunnen initiatieven sponsoren bv. Op het gebied van voedselproductie in ruil voor wekelijks pakket
- Praktijklab voor aardbevingen/overstromingen
- Integreren landbouw, natuur en wonen
- Gebied benutten om producent bij de consument te brengen (regionaal voedsel)
- Beheerder moet samenhangend orgaan zijn.